

SKUPNO JAVNO NAROČANJE V TEORIJI IN PRAKSI

dr. Sašo Matas, generalni direktor
mag. Neža Planinšič, vodja sektorja
Ministrstvo za javno upravo,
Direktorat za javno naročanje

AJN -Petek za javno naročanje, 8.5.2026

$$\begin{aligned}
M = & ((84*CTEL+48*CSIM+16*CTU\check{S}+7*CDEB+4*CIZI +3*CT-2 \\
& +8*CSO) \\
& +1,6*(CMK1*0,53+ CMK2*0,426+ CMK3*0,024+ CMK4*0,012+ \\
& CMK5*0,008)) \\
& +(1,9*(0,4706*CEU_d+0,48*CHRV_d+0,0125*CSRB_d+0,011*C\check{S}VI_d+0,007 \\
& 8*C\check{C}RG_d+0,0072*CBIH_d+0,0056*CZDA_d+0,0053*CMAK_d)) \\
& +(2,4*(0,4751*CEU_o+0,475*CHRV_o+0,0126*CSRB_o+0,015*C\check{S}VI_o+0,00 \\
& 78*C\check{C}RG_o+0,0071*CBIH_o+0,0056*CZDA_o+0,0053*CMAK_o)) \\
& + 29* CSMS+ \\
& (1,6*(0,33*CSMSE+0,62*CSMSH+0,02*CSMSS+0,0175*CSMS\check{S}+0,0125*C \\
& SMS\check{C})) \\
& + CNAR + 1/36*(CM1*0,44+CM2*0,25+CM3*0,31) + \\
& 1/432*(CM4*0,6+CM5*0,4) \\
& + 0,085*(0,2*(CPREPD*0,95+ CPREPT*0,05) + 0,8*(CPOTPD*0,95 + \\
& CPOTPT*0,05))
\end{aligned}$$

Pravna ureditev EU

- Direktiva 2014/24/EU
- Ureditev opsijska: Države članice lahko zagotovijo izvajanje skupnega naročanja
 - ▣ izvajanje naročila v imenu drugega naročnika ali
 - ▣ veleprodajni način
- Storitve skupnega naročanja se odda brez postopka JN
- Safe Haven: Naročniki izpolnijo obveznosti, ko kupujejo blago/storitve/gradnje preko skupnega nabavnega organa
- Različen delokrog in finančne, vsebinske ter institucionalne oblike izvajanja:
 - ▣ Ministrstva, organi v sestavi
 - ▣ Agencije
 - ▣ Podjetja v državni lasti

Pravna ureditev - Slovenija

- Ureditev z ZJN-3: kot ena izmed tehnik (ni postopek!)

32. člen ZJN-3 (*SJN vlade in centralizirane nabavne dejavnosti*)

- Naročnik lahko storitev/blago/gradnje naroči preko osrednjega nabavnega organa
- Vlada lahko odloči, da se za posamezne predmete izvede skupno javno naročanje ministrstev, vladnih služb in upravnih enot

33. člen ZJN-3 (*priložnostno skupno javno naročanje*)

- Najmanj dva naročnika se lahko dogovorita za skupno izvedbo določenih javnih naročil
- Postopek se izvaja v imenu in za račun vključenih naročnikov, vendar je vsak naročnik odgovoren le za tisti del, ki jih izvaja v svojem imenu in za svoj račun

34. Člen ZJN-3 (*skupno naročanje naročnikov iz različnih držav*)

Razvoj sistema javnega naročanja

Zakaj skupno javno naročanje

- Skupni javni naročnik postajajo pomemben element v organizaciji javnega naročanja v EU
- Skupno naročanje spodbujajo številni pomembni dejavniki:
 - **Zahteva po znižanju stroškov – ekonomija obsega**
 - **Zahteva po standardizaciji – tržni specialisti**
 - **Profesionalizacija javnega naročanj – pravna varnost**
 - **Zmanjševanje korupcijskih tveganj**
 - **Uporaba IT orodij (elektronske dražbe, e-katalogi,..)**
 - **Uporaba zelenega javnega naročanja**
 - **Uporaba drugih strateških politik**
- Različni kazalniki uspeha (obseg naročanja, prihranki, število predmetov, število naročnikov, število uspešno zaključenih postopkov, število zahtevkov za revizijo, ...)

Prednosti skupnega naročanja

- Strateško in politično privlačno
- Zmanjševanje javne porabe
- Prihranki transakcijskih stroškov, tudi nižji stroški usposabljanja
- Bolj učinkoviti postopki
- Zmanjšanje nepravilnosti
- Večja profesionalizacija
- Večja pogajalska moč
- Višja konkurenčnost
- Boljše vključevanje ponudnikov in večje zaupanje
- Uporaba številnih IT orodij
- Boljši nadzor

Slabosti skupnega naročanja

- Lahko zmanjšuje dostop malim in srednjim podjetjem
 - Vpliva na strukturo trga
 - Posamične posebne zahteve naročnikov se manj izrazijo
 - Lahko prihaja do zamud pri oddaji naročil
 - Uporabniki niso „lastniki“ procesa
 - Slabši stik z lokalnim okoljem
-
- Če gre kaj narobe je težje odpraviti napake

Skupno naročanje – ekonomska učinkovitost

- Učinkovita pot zagotavljanja nakupa »večje vrednosti za denar« (value for money)
- Empirični dokazi o zmanjšanju stroškov zaradi nižjih transakcijskih stroškov, nižjih cen in izmenjave informacij (Virolainen, 2005; Schotanus, 2005)
- Chen in Li (2013) ter Dana (2012) dokazujejo, da zavezanost skupnemu naročanju z ene točke povpraševanja spodbuja konkurenco med dobavitelji
- Helmrath, Hunold in Muthers (2022) so preučevali skupno naročanje nabave cepiv proti covidu in ugotavljajo, da imajo lahko koristi vse države (z nizkim ali visokim povpraševanjem), vendar prosti strelci (free-riders) in prevelika heterogenost povzročajo nestabilnost naročanja.
- Vogler, Bauer in Habimana (2022) poudarjajo, da centralizirane nabave poleg ekonomskih koristi prispevajo tudi k dobremu upravljanju, transparentnosti in pravičnosti.
 - > Obstaja potreba po viziji in strategiji oblikovalcev politik, kar vključuje jasno institucionalno ureditev z močnim vodstvom, zadostnim financiranjem in visoko usposobljenim kadrom.

Skupno naročanje - številke

- Obseg javnega naročanja (2024): 8,9 milijard eurov
- Obseg skupnega javnega naročanja: 419 milijonov €
- Delež v številu in vrednosti naročil: št. naročil 4,95 %, vrednost 7,14 %.
- 118 naročnikov, največji Ministrstvo za javno upravo

Vrsta postopka	Št. naročil	Pogodbena vrednost (v EUR)	Delež v št. skupnih naročil	Delež v vrednosti skupnih naročil
Konkurenčni postopek s pogajanjem	7	4.566.895	0,77 %	1,09 %
Odprti postopek	477	274.047.484	52,71 %	65,40 %
Omejeni postopek	160	48.885.733	17,68 %	11,67 %
Postopek naročila male vrednosti	206	47.620.912	22,76 %	11,36 %
Postopek s pogajanjem brez predhodne objave	51	26.144.435	5,64 %	6,24 %
Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	4	17.765.115	0,44 %	4,24 %
Skupaj	905	419.030.574	100,00 %	100,00 %

Skupno javno naročanje vlade

Zavezanci

Izvajalec skupnega javnega naročanja

Ministrstvo za javno upravo

vlada lahko določi obvezno sodelovanje
naročnika pri pripravi vsebinskega dela naročila

Skupna po sklepu Vlade RS

	Vrednost z DDV v EUR
1 Storitve mobilne telefonije in nakup aparatov	453.321.637
2 Dobava električne energije	
3 Nakup papirja za tiskanje	
4 Nakup goriv na bencinskih servisih dobaviteljev	
5 Nakup kurilnega olja (ekstra lahko - KOEL)	
6 Nakup plina UNP propan in UNP butan - propan	
7 Zavarovanje premoženja in premoženjskih interesov	
8 Nakup letalskih vozovnic	
9 Nabava osebnih računalnikov in zaslonov	
10 Nakup tiskalnikov, večnamenskih naprav in skenerjev	
11 Nakup prenosnih računalnikov	
12 Storitve zavarovanja za osebna in kombinirana vozila	
13 Nakup avtomobilov	
14 Dobava zemeljskega plina	
15 Poštne storitve	
16 Izvajanje protokolarnih fotografskih storitev v Sloveniji in tujini	

Skupna po pooblastilih

	Vrednost z DDV v EUR
17 Nakup pisarniškega materiala (galanterija in pribor)	6.578.753
18 Dobava potrošnega materiala za tiskanje blagovne znamke HP	
19 Dobava materiala za tiskanje - Lexmark in drugi, razen HP	

Postopek izvedbe

Sklep vlade

vrsta blaga/storitve

obdobje trajanja pogodbe/sporazuma

vrsta postopka

okvirni časovni načrt

določitev zavezancev

Potrebe

- sporočiti v roku 30 dni od dne pošiljanja poziva
- potrebni podatki:
 - ▣ naziv zavezanca in kontaktne podatke osebe, pri kateri je mogoče pridobiti dodatne informacije,
 - ▣ predmet skupnega javnega naročanja, za katerega se sporoča potrebe,
 - ▣ podatek o višini zagotovljenih oziroma načrtovanih sredstev za posamezni predmet skupnega javnega naročanja z navedbo vira sredstev financiranja javnega naročila,
 - ▣ konkretne količine glede predmeta skupnega javnega naročanja za obdobje trajanja pogodbe/okvirnega sporazuma oziroma predvidene količine, če konkretnih količin ni mogoče določiti, in
 - ▣ druge podatke, če so ti potrebni ali zahtevani s strani izvajalca skupnega javnega naročanja

Samostojna izvedba postopka

- če vlada za posameznega zavezanca tako določi s sklepom

- 13. člen Uredbe - izjeme:
 - ▣ dodatna potreba v času izvajanja postopka, ki je ni več mogoče vključiti ali
 - ▣ dodatna potreba v času izvajanja pogodbe/okvirnega sporazuma ali
 - ▣ za naročilo, ki je predvideno za izvedbo v tekočem letu, še ni sklenjena pogodba/okvirni sporazum

Soglasje MJU

pridobiti pred samostojno izvedbo postopka v naslednjih primerih:

dodatna potreba **v času izvajanja postopka**, ki je ni več mogoče vključiti ali

dodatna potreba **v času izvajanja pogodbe/okvirnega sporazuma**

vsebina vloge:

predmet naročila

ocenjena vrednost

obdobje veljavnosti

nepredvidljivost

nujnost

pogodba se lahko sklene le do veljavnosti ali oddaje skupnega naročila

Revizije, izvajanje pogodb, finančna zavarovanja

- odgovori na zahteve za revizijo – MJU
- unovčenje finančnih zavarovanj – MJU
- pogodbene kazni, zavrnitev prevzema, zamude,... – zavezanci
- posamezna naročila, ponovno odpiranje konkurence v okvirnem sporazumu – MJU ali zavezanci
- obveščanje MJU s strani zavezancev:
 - ▣ kršitve, ki so podlaga za unovčenje finančnih zavarovanj (8 dni)
 - ▣ o drugih neizpolnitvah obveznosti ali drugih ovirah (neupoštevanje dogovorjenih cen, rokov, kakovosti, količinah,...) (30 dni)

Skrbniki krovnih pogodb in sporazumov

Kontakt naveden v krovni pogodbi/sporazumu ali
gp.mju@gov.si

Dokumentacija: Več informacij

Nakup letalskih vozovnic

- 81 naročnikov
- okvirni sporazum
- Izbere se 5 podpisnikov OS
- merilo:
 - ▣ višina provizije
 - ▣ cena vozovnice + višina provizije
- skrbnost pri izvajanju sporazuma

Nakup goriv

- 228 naročnikov
- okvirni sporazum
- dobavitelj 1 in dobavitelj 2
- merilo:

$$M = ((c \text{ NMB95} - p \text{ NMB95}) * k \text{ NMB95}) + ((c \text{ NMB100} - p \text{ NMB100}) * k \text{ NMB100}) + ((c \text{ Dizel} - p \text{ Dizel}) * k \text{ Dizel}) + ((c \text{ Dizel Premium} - p \text{ Dizel Premium}) * k \text{ Dizel Premium}) + ((c \text{ LPG} - p \text{ LPG}) * k \text{ LPG}) * (1 - (BS/100))$$

Izzivi

- vstop novih naročnikov
- spremembe naročnikov
- vstop novih ponudnikov
- nerealna ocena potreb
- odstopi od podpisa pogodbe

Hvala za vašo pozornost!